

Rådet for legeetikk

DEN NORSKE LEGEFORENING

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato: 3.august 2020

Høring

Forslag om merverdiavgiftsplikt ved omsetning og formidling av alternativ behandling, kosmetisk kirurgi og kosmetisk behandling

Rådet for legeetikk har behandlet høringsforslaget per mail pga kort høringsfrist.

Regjeringen fremmer forslag om å ikke lenger unnta alternativ behandling og kosmetisk kirurgi/behandling fra merverdiavgift.

Lov om alternativ behandling av sykdom mv definerer alternativ behandling som følger:

§ 2.*Lovens virkeområde, begreper mv.*

Loven gjelder den som tilbyr eller utøver alternativ behandling i riket.

Bestemmelser om stedlig virkeområde gitt i medhold av helsepersonelloven § 2 andre og tredje ledd gjelder tilsvarende for denne lov så langt de passer.

Med alternativ **behandling** menes helserelatert behandling som utøves utenfor helse- og omsorgstjenesten, og som ikke utøves av autorisert helsepersonell. Behandling som utøves i helse- og omsorgstjenesten eller av autorisert helsepersonell, omfattes likevel av begrepet alternativ behandling når det brukes metoder som i all vesentlighet anvendes utenfor helse- og omsorgstjenesten.

Med helsepersonell menes i denne lov personer som definert i helsepersonelloven § 3.

Når alternativ behandling utøves i helse- og omsorgstjenesten eller av autorisert

helsepersonell, gjelder også helsepersonelloven. Autorisert helsepersonell skal gi informasjon og innsyn i journal tilsvarende det som følger av helsepersonelloven § 10 og § 41, også dersom pasienten ikke har rettigheter etter pasient- og brukerrettighetsloven.

Lov om merverdiavgift:

§ 3-2. *Helsetjenester mv.*

- (1) Omsetning og formidling av helsetjenester er unntatt fra loven, herunder tjenester som
 - a. omfattes av helse- og omsorgstjenesteloven og spesialisthelsetjenesteloven
 - b. omfattes av tannhelsetjenesteloven, samt tanntekniske tjenester
 - c. omfattes av folketrygdloven kapittel 5 og 10
 - d. ytes av yrkesgrupper med autorisasjon eller lisens etter helsepersonelloven
 - e. ytes av bedriftshelsetjenesten

- (2) Andre varer og tjenester som omsettes som et naturlig ledd i ytelsen av helsetjenester er omfattet av unntaket i første ledd dersom varen eller tjenesten leveres av den som yter helsetjenesten.

§ 3-3. *Alternativ behandling*

- (1) Omsetning og formidling av alternativ behandling er unntatt fra loven dersom tjenestene ytes av yrkesgrupper med autorisasjon eller lisens etter helsepersonelloven eller av utøvere som er registrert i det frivillige registeret for utøvere av alternativ behandling etter [lov 27. juni 2003 nr. 64](#) om alternativ behandling av sykdom mv. § 3.

- (2) § 3-2 annet, tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

Helserelatert behandling som i hovedsak gis utenfor helsevesenet, er å anse som alternativ behandling. Dette gjelder også når behandlingen gis av autorisert helsepersonell.

Det er yrkesgrupper som har lang utdanning, noen har autorisasjon i andre nordiske land, men ikke i Norge. De vil da per definisjon utøve alternativ behandling i Norge.

I brev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 10.april 2019, med henvisning til tildelingsbrev for 2019, ble Helsedirektoratet bedt om å vurdere autorisasjon for fem personellgrupper, hvorav tre av disse har vært vurdert tidligere.

Oppdraget omfatter følgende yrkesgrupper:

- Osteopat
- Naprapat

- Logoped
- Paramedic/paramedisiner
- Ortopeditekniker

Helsedirektoratet anbefalte at kun Paramedics skulle autoriseres som helsepersonell.

<http://www.naprapat.org/Controls/Utilities/ShowFile.ashx?FileInstanceId=40187c8c-4a5d-4d53-bb08-3453d533ac18>

Godkjenningsordning for alternativbehandlere og generelt MVA-fritak for tjenester gitt av helsepersonell har bidratt til å legitimere så vel alternativ behandling som kosmetisk kirurgi/behandling.

Forskrift om frivillig registerordning for utøvere av alternativ behandling stiller krav til godkjenning av organisasjoner som organiserer alternativbehandlere. Organisasjonen må ha minst 30 medlemmer og utøve selvjustis overfor sine medlemmer.

Ved søk i registeret 22. juni er det registrert 40 organisasjoner med til sammen vel 4000 medlemmer.

Det er tydelig at MVA-fritak er en viktig faktor for å la seg registrere i Alternativregisteret (Kfr: <https://www.brreg.no/person/registrering-av-utovere-av-alternativ-behandling/>) :

[FORENINGEN TIL SIKRING AV MERVERDIAVGIFTSFRI AKUPUNKTUR](#)

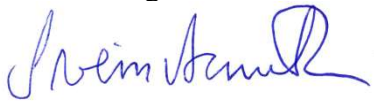
Rådet for legetikk vil ikke anbefale at vurdering av moms-fritak skal tillegges vekt ved vurdering av om en gitt helseutdanning skal gis autorisasjon.

Rådet for legetikk støtter oppheving av MVA-fritak som foreslått. Rådet mener dette vil bidra til å tydeliggjøre hva som er reelle helsetjenester og hva som er alternativ behandling.

Det må etableres gode ordninger for å kunne etterprøve hvilken del av helsepersonells virksomhet som anses MVA-pliktig.

Rådet for legetikk har tidligere uttalt støtte til å forby markedsføring av kosmetisk kirurgi og kosmetisk medisin. Rådet mener slike tjenester ikke er egnet til å fremme pasientens helse, og vi støtter derfor bortfall av mva-fritak.

Rådet for legeetikk

Svein Aarseth
Leder

Ida Øygard Haavardsholm (Sign)
Sekretær